

Najnovejši telegramm.

Berlin, 24. februarja.

Včeraj popoldne je potopil nemški podmorski čoln pri Beachy Head angleški parnik za prevažanje moštva. „štev. 192.“

Bitka pri Kolomeji.

Ogrski list „Pesti Hirnap“ je zadnjič poročal:

Na karpatski bojni črti trajajo hudi boji nadalje. Velik pomen poraza Rusov pri Kolomeji se razvidi že iz tega, da napenjajo Rusi sedaj vse svoje sile, da bi si to važno železniško križišče zopet nazaj, priborili kajti ta železnica je za Ruse brezpogojno potrebna, ker prevažajo po njej vojaštvo za izhodno karpatsko bojno črto. Rusi so pa sedaj prisiljeni, da morajo prevažati vse svoje čete v smeri proti Stanislavu. Ruske čete, ojačene s tremi rezervami, so napravile na naše čete, ki so prodirale iz Kolomeje proti severu, skrajno srdit napad. Borba je ljuta, Rusi spravljajo v enomer nove rezerve na bujno črto. Boji so se sedaj razvili na celi dolgi črti v eno samo veliko bitko, katere izid bo uplival na celo karpatsko bojno črto. Priznati se mora, da si Rusi z velikansko žilavostjo prizadevajo spraviti vojno srečo na svojo stran. Na ostali karpatski bojni črti pa pritiskajo avstrijske čete rusko vojno črto neprestano nazaj. Pri prelazu Dukla postaja dosedanji pritisk ruskih velikanskih čet vedno slabšeji, tako, da bomo mi v kratkem času gospodarji na tej črti.

Kako sodijo Rusi o Przemyslu?

O usodi naše trdnjave si Rusi močno glave belijo. Uradna ruska poročila pripovedujejo o neprestanih izpadih naše posadke. Ruski list „Ruskoje Slovo“ piše: „Pri nas se željno pričakuje padež Przemysla. Eni pravijo, da že vlada v Przemyslu pomanjkanje, toda naši artiljeristi so še te dni obstreljevali nek avstrijski tren, obstoječ iz sedem vozov, v katere so bili vpreženi konji in ki se je hotel blizati trdnjavski utrdbi. Kjer se pa tako malo šteti s konji, se ne more govoriti o pomanjkanju. Povsem abotno bi pa bilo, če bi se govorilo o kakem pomanjkanju vojnega gradiva v trdnjavi. V trdnjavi prve vrste, kakor je brez dvoma Przemysl, se kaj takega ne more pripetiti. In trdnjavski poveljnik je brezpogojno nadarjen general. Njegova železna volja in strokovna izobrazba sta mu že zdavna pridobili glas odličnega vojaka. Trdnjava se še more braniti na nedoločen čas in vsako govoričenje, češ, da bo trdnjava kmalu padla, je pustolovska domišljija.“

Obstreljevanje Dardanel.

Iz Carigrada se poroča, da je pred nekaj dnevi sovražno brodovje, obstoječe iz četirih francoskih in ravno toliko angleških bojnih ladij, začelo predpoldne iz daljave boj šestnajsterih topov največjega kalibra. Tarska artilje-

General in usmiljeni brat.

Resnična dogodba.
(1. nadaljevanje).

Prijatelji kakor nasprotniki morali so mu glede njegove poštenosti, požrtvovalne ljubezni do domovine in njegove izvanredne pravicoljubnosti priznati spridevalo: po vseh delah Evrope bi takega moža iskati bilo — zaman!

Celo v listinah tistega vladarja, ki je s svojimi ukazi marsikatero oviro na poti slave našel, s svojimi protiukazi marsikateri tisoč svojih najboljših bojnikov in celo velike bitke zgubil — celo v dnevniku slovitoga kralja Friderika Velikega ostane knez Venceslav Liechtenstein najslavnejše in nesmrtno zabilježen.

K mnogokterim naredbam, s kojimi je nameraval znatno med svojimi podložnimi razširiti in njihove tekmovalne izpodbuditi, spadal je tudi ta, da jim je dal lastne učitelje, ki so jih podučevali v matematiki, geometriji in drugih, vsakemu topničarju potrebnih znanostih. Slušalci so bili po razredih in urah raz-

rija kljub silnemu obstreljanju s kartečami ni odgovorila, temuč čakala, da se sovražnik približa. In res prišel je zmiraj bližje brez da bi nam napravil znatne škode na naših fortih. Šele sedaj so začeli pokati naši kanoni. Izmed 18 strelcov zgrešili so svoj cilj le 4, vsi drugi so zadeli. Sovražnikova admiralska ladja bila je hudo poškodovana ter od torpedovk spremljana iz bojišča odpeljana. Tudi še dve drugi oklopnici sta bili tako prestreljeni, da z nadaljno bojevanje niste bili več rabni in ste morali odpluti. Po izstreljenih 600 granatih moralo je vsi sovražno brodovje bojišče zapustiti, ko je imelo tri ladje „težko ranjene.“ Turški artiljeristi so streljali izborna ter so kazali veliko spretnost in odločnost, ki je vse hvale vredna.

Telegram končno pripomni, da v oči gled tacega poguma turških levov si sovražniki ne bojo z lahka več podstopili Dardanel napasti.

Armada Rumunije v vojnem stanu.

Listi iz Bukarešte poročajo, da šteje rumunska armada po mobilizaciji 650 000 mož. Armada je razdeljena na pet armadnih zborov s sedeži v Krajovu, Bukarešti, Galacu, Jaffi in v Konstanci ter šteje 80 pešpolkov, 10 lovskih bataljonov, 10 polkov črnih huzarjev, 10 polkov rdečih huzarjev, 25 polkov lahke artiljerije, 5 polkov pešartiljerije in 5 pionirskih bataljonov. K tem se mora še prišteti 1 polk kraljeve osebne garde, 1 divizija težke artiljerije in 1 polk trdnjavske artiljerije s 32 stotnijami, ki so nastanjene v Bukarešti. Utrdba Bukarešte obsegajo 72 štirjaskih kilometrov s 13 forti.

Vrhutega razpolaga rumunska armada še z 2 bataljonoma železničarjev, z 1 bataljonom zgraditeljev mostov (Bückenbauer) in z 1 bataljonom posebnih orožij: letalci, brezžični brzovoj in avtomobilisti.

Kakor je iz tega razvidno, poseduje Rumunija prav znatno vojno moč, katero mora vpoštovati prijatelj kakor nasprotnik. Upati smemo, da smo Avstrijci k prvim šteti.

Odnosaji med Avstrijo in Italijo.

Glede na snidenje italijanskega državnega zbora se zopet trosijo vesti o napetem razmerju med Avstrijo in Italijo normalni in prijateljski odnosaji. Če smo že pred enim mesecem bili v položaju povdjarjati, da so vznemirljive vesti netemeljne, lahko danes povemo, da so se razmere tekom zadnjega mesca še bistveno popoboljšale. Italija, kot zaveznik Avstrije in Nemčije, bo imela od naše zmage trajen dobiček. Tako se sodi položaj na najmerodajnejših dunajskih mestih, kjer ni najti niti najmanjše nervoznosti ali celo kake nejevolje napram Italiji.

Učinek 30.5 centimeter možnarjev.

Nek artiljerist iz Georgswald-a podaje v pismu svojim sorodnikom natančen popis učinkov 30.5 cm možnarjev. Med drugim piše:

deljeni; v enem oddelku jih je bilo štirideset do petdeset. Javne skušnje o njihovem napredovanju bile so odločilne za nadaljno življenje vsacega posameznika.

V višjo službo pomaknjeni bili se le tisti, ki so skušnje izvrstno napravili. Pri plači učiteljev ni štedil novcev. Jemal je za učitelje domačine kakor inozemce, tuje brez razločka; gledal je le na osebo zaslugi in individualno vrlino. Pri njem ni obveljalo nobeno priporočilo in nobeno laskanje. Da se je kljub svoji prevdnosti in najboljši volji tu in tam prevaral, se ne da tajiti. In ravno takrat, ko je naš Schröder na Danaju bival je Liechtenstein kot učitelja matematike nastavlil moža nekega Francoza, ki je morebiti imel v svji stroki prav hvalevredno znanje, pa kljub temu za to službo dve važni napaki: prvič znal je jako malo nemško, še manj pa mu je bila lastna izurjenost, da bi se znal svojim učencem priljubljeneja na rediti. Kako si so učenci pri teh okoliščinah stali, povzeti se bodo dalo iz sledečega

Vino je bilo takrat na Danaju nekaka življenska potrebščina; pa tudi ni bilo drago,

Bil je lep zimski dan. Zjutraj zarana začeli smo streljati. Ena sama bomba naših možnarjev tehta 380 kg. (to je več kakor 6/4 starih centov) in vsebuje 300 kg razstreliva (Sprengstoff). Tako bomba zadene na daljavo 27 kilometrov (približno 3 1/4 stare milje), mi pa smo streljali samo na 13 km, toraj prav natančno. Učinek bil je grozen. Pri strel bil je namerjen na neko vas, v kateri je bilo mnogo Rusov. Tri hiše so se podrele takoj in kosi razmesarjenih človeških trupel kakor tudi konjskih so zleteli v zrak. Drugi strel veljal je nekemu trénu, pri kojem je ravno na vozovih obilo Rusov svoje opravke imelo. Več vozov s vprego vred in mnogo mož je zletelo čez sto metrov visoko v zrak in v širokem krogu naokoli od strašnega zračnega tlaka bilo je vse življenje pokončano. Enako uničevalen je bil tretji strel. Na pozorišnu razdejavanja zbralo se je namreč mnogo radovednežev. Tretji strel je vse usmrtil. Nato so vsi Rusi, ki so bolj oddaljeni bili in to videli, urno zbežali, tudi tisti, ki so bili v strelnih rovih ob robu nekega gozda. Sedaj pribuči četrta bomba. Ko se je dim vzdignil, nismo videli drugega kakor daleč na okrog počrnelo sneženo odejo in na sredi velik lijak. V okolišu je bilo vse mrtvo.

Vrhutega zasipali smo z našimi težkimi granatami cele strelske jarke. Sovražnik poslal nam je 40 šrapnelov, pa niti enega moža nismo izgubili. Nek vjet ruski oficir se je izrazil: „Rusi razcefrani kakor čunje zleteli so na strehe daleč proč stoječih hiš.“

Inozemci o vrednosti naše armade.

V nekem članku v nadpisom „Svež list v lovorjevem vencu Avstro-Ogerske“ opisuje berlinski časopis „Lokalanzeiger“ težavno nalogo, katere je bila že od začetka vojske naši armadi dana in kako je to nalogo vodstvo avstrijsko-ogrsko armade najpopolneje izpolnilo, celo tedaj, ako se je reklo manjše uspehe in dobičke v blagor večje skupnosti žrtvovati. Brez ozira na boje v osrednjih Karpatih, kjer se naša krdela ramo ob ramo z nemškimi hrabro borijo, pogledimo tje v Bukovino! Tam se vojskujejo avstrijsko-ogrsko krdela sama z brezštevilnim sovražnikom. Kako energično, junaško in hitro so ga izpodila iz Bukovine! In še v takih neugodnih gorskih soteskah, v katerih so se Rusi najmočnejše utrdili. Slava, da je bil vržen sovražnik iz teh pozicij, gre edino avstrijsko-ogrski armadi, ki je vsled strategično-izvrstnega vodstva z neprecenljivo hrabrostjo Ruse v fronti in od strani kakor burja zgrabila. Z neverjetno urnostjo ga je iz Bukovine spodila. Z opravičeno radostjo na Avstrijsko-Ogerskem družu se navdušen „Hurra!“ nemških rešiteljev Vzhodno Pruske

S takimi slavospevi praznujejo in poveljujejo Nemci — inozemci — naše zmage in našo vrlo armado. In kaj mi doma? Mevžast se držimo, ako tudi zvemo novice, ki bi nas imele vzradostiti. Vsak in bodi še tako majhen uspeh

temuč proti današnjim cenam, rekel bi skoraj zastoj. V večih kleteh točili so masele po 2 ali 3 krajcarje. Bilo je domače vino, precej dobro blago.

V eno teh kleti je nekega popoldne prišel tudi naš Schröder; morebiti si je želel tam ugasiti svojo žejo, ali pa je hotel pri glažeku vinca vsaj za nekaj časa pozabiti na svoje skrbi zaradi pomanjkanja, ki so bile vedno večje, vedno težješe.

Ko je imel tako en vrček pred seboj, na mizi prišli so trije ognjicarji (Feuerwerker-Artillerieschüler) naravnost iz šole svojega-francoskega učitelja, se vsedli k sosodni mizi in pričeli govor nekako te le vsebine:

S to pregrmsko matematiko je pač sam peklenšček v zvezi, da se tako težko ali celo nič ne da razumeti in obdržati! Toliko in toliko mescev že hodijo poslušat te modrosti in vendar jim še ni jasno! Posebno sedanji oddelek, s katerim jih profesor že deset dni muči! So vendar pazili kolikor mogoče, kljub temu ne vedo skoraj ničesar! Kako bode jim le šlo takrat, ko pridejo v šestih tednih skušnje na vrsto?

dejanski službi pritegnjenih oseb staleža moštva (med temi tudi podčastnikov), ampak ima veljati tudi v splošnem za svoje rezervnih častnikov ter drugih gažistov kakor tudi gažistov neaktivnega staleža.

Ali v kakem posebnem slučaju pristojna vzdrževalni prispevek ali ne, je vprašanje dotičnega dejanskega stana, pri čemur je gledati na to, ali so dani v § 3 citiranega zakona normirani gospodarski predpogoji do zahtev, zlasti, ali svojci že ne prejemajo takozvanih rodbinskih pristojbin (stanovniških prispevkov in tekočega vzdrževanja).

Po tozadevnih določbah predpisa o pristojbinah za c. in kr. vojsko 2. del zadeva obveznost erarja glede rodbin gažistov in podčastnikov sledeče kategorije:

a) Gažiste aktivnega staleža, ako so ožejeni ali vdovci, v poslednjem slučaju samo tedaj, ako imajo ctroke, ki se nahajajo v njihovi oskrbi.

b) Gažiste in častniške aspirante neaktivnega staleža, ako se nahajajo v pod a) preciziranim rodbinskim razmerju in niso državni uradniki ali uradniki državnih železnic.

Za ti obe kategoriji obstoja pristojbina v stalnih stavkih (stanovniški prispevek in tekoče vzdrževanje) brez ozira na velikost rodbinskega stanja.

c) Prostovoljno naprej služeče podčastnike in sicer pod predpogoji kakor pod a). Za to kategorijo obstoja pristojbina v stalnem stanovniškem prispevku in v tekočem vzdrževanju, katerih visokost se ravna po številu rodbinskih članov.

Glede svojcev pod a) in c) navedenih aktivnih vojaških oseb je samoobsebi umevno, da isti sploh ne morejo pripadati onim osebam, ki imajo pravico do vzdrževalnega prispevka.

Kar zadeva soproge in otroke pod b) omenjenih gažistov, in častniških aspirantov neaktivnega staleža, jim ne pristojajo z ozirom na njim od države dovoljene pristojbine nikak vzdrževalni prispevek, med tem ko v drugem odstavku § 2 zakona z dne 26. decembra 1912, drž. zak. št. 237, navedenim kategorijam svojcev teh oseb pristojajo pravica do istega, ako nastopijo v danem slučaju zakoniti predgoji. Ti predpogoji pa takrat niso dani, ako omenjeni svojci kot člani gospodarstva vpoklicanec ali iz drugih vzrokov uživajo rodbinske pristojbine in s tem ne trpi škoda njihovo vzdrževanje.

Ker imajo samo rodbine prostovoljno dalje služečih podčastnikov (§ 47 voj. zak.) pravico do rodbinskih pristojbin, in dvoma, da se morajo svojci podčastnikov neaktivnega staleža, ako so bili ti pritegnjeni k dejanski službi, prištevati k vpravičenim osebam.

Bolni
napljin
Sanaforij
Aflenz
Hofacker (1830) Stajersko. Prospekt.

Hindenburgove mojstrije.

(Pojasnila k sedanjemu položaju).

K brzovjavom priobčenim v zadnji številki „Stajerca“ podajemo danes opis bitk pri Mazurski jezerih na Vzhodno-Pruskem, in kratek pregled Hindenburgovih uspehov.

Zmaga armade Hindenburgove, ki je uničila ednajst ruskih infanterijskih in več kavalerijskih divizij, pomeni polom že četrte proti Vzhodno-Pruskemu prodirajoče armade kakor sploh severnega ruskega krila.

Predno preidemo k oceni pridobljene strateške vrednosti te le zmage, ozirom se na boje, ki so se od srede avgusta tukaj vršili, da dobimo jasen pregled operacij in uspehov Hindenburgove armade kakor tudi za Ruse usodepolen vpliv Mazurske jezerske planote na potek ondi se vršajočih bojev.

Po prvih bojih z Rusi, ki so se hoteli ondi sredi avgusta globoko v Nemčijo zariti, pokazalo se je, da njihova kavalerija ni velike vrednosti.

Prvo ofenzivo v veliki meri je vodil sam veliki knez Nikolaj Nikolajevič, nadpoveljnik vseh ruskih armad. Takrat je marširal s tremi armadami proti Vzhodno-Pruskemu; prvi, takozvani

Njemen-armadi, načeloval je general Rennenkampf in je obstojala iz šest korov; drugi, Narew-armadi, obstoječi iz peterih korov, dveh brigad strelcev in šesterih rezervnih divizij obstoječi, zapovedoval je general Sanson; tretja, Grodnoska rezervna armada imenovana pa je bila sestavljena iz 22. armadnega kora, iz preostankov 6. armadnega kora in iz delov 3. sibirskega armadnega kora.

Od teh treh armad je prva Njemen-armada prodirala preko Insterburga proti Königsbergu, Narew armada pa preko Deutsch Eylau-Osterode. Nemci so imeli sredi avgusta le dva kora, nekaj deželnoobrambovcov in črnovojniki na Vzhodno-Pruskem in tako se je posrečilo Rusom do 26. avgusta po velikih lastnih izgubah z Njemen-armado priti do črte Labiau-Tapiau-Gerdauen, z Narew-armado pa do črte Allenstein-Hohenstein-Gilgenburg.

Pri tej situaciji, ko so Rusi v dveh prostorno daleč ločenih skupinah stali, udaril je Hindenburg s svojo energično in težko roko. Dne 26. avgusta napadlo je šest korov Nemcev Narew-armado in jo pobilo v štiridnevni bitki tako temeljito, da se je od cele armade komaj poldrugi kor s težavo rešil. Zajel je 92.000 Rusov kot vjetnike ter zaplenil 500 topov. Na bojišču je obležalo 150.000 Rusov. Po tej sijajni zmagi udaril je Hindenburg v drugi in sicer na Njemen-armado, ki je dotlej mirovala. Deloma po železnici, deloma peš — 150 kilometrov v četririh dneh — spravil je svojo armado pred Rennenkampf a ter je Ruse od južne strani zgrabil in pri Gerdauen-Nordenburg-Angerburg-Soldmahnen popolnoma premagal. Rennenkampf je sicer še zamogel en del svoje armade rešiti, a vendar je bila zmaga Nemcev tolika, da so vjeli 50.000 Rusov in zaplenili 150 topov.

Tretja ruska armada hotela je Nemce pri Lycku od strani prijeti, toda prišla je prepozno, ker sta bila 1. in 17. kor že prosta, toraj v stanju, Grodnosko armado docela pobiti.

V osemnajstih dneh so toraj Nemci tri ruske armade uničili, ostanke pa do srede oktobra noter do Njemen-a nazaj potisnili. Položaj v Galiciji in Rasko Poljskem pa je vodstvo nemške vojske prisililo, Hindenburgovo armado precej zmanjšati in zaradi tega je ta bil

primoran se zanaprej samo defenzivno zadržati. Ta defenziva trajala je skoraj pet mesecev, a Hindenburg je znal na novo pribhajajočim četam kljubovati. Kakor nam je znano, teh ni bilo malo: edenajst infanterijskih in več kavalerijskih divizij. Primoran je sicer bil mali del Vzhodne-Pruske spet Rusom prepustiti, toda obdržati si je znal jezersko planoto Mazursko. Tjekaj si Rusi niso upali, ker so tam že tri strahovite poraze trpeti morali.

Začetkoma februarja šele je vodstvo nemške vojske bilo v stanju, nanovo sestavljena krda na Vzhodno-Prusko poslati. S temi ojačbami je Hindenburg pričel svojo drugo ofenzivo proti Rusom in je v devetdnevni bitki odločilno in čez vse sijajno zmagal.

Ta zmaga prav nič ne zaostaja za prvimi tremi krásnimi zmagami, ker uničil je že četrto proti Vzhodno-Pruske prodirajočo rusko armado popolnoma, ravno tako pet in pol kora močno, kakor ste bili Njemen- in Narew-armadi; materijelni uspeh je pa nad vse večji od zadnjih treh, ker je napravil nad 100.000 ruskih vjetnikov, zaplenil čez 300 topov, ogromno število strojnih pušk in veliko množino različnega vojnega materijala.

S to zmago je — kakor že rečeno — najskrajnejše severno krilo popolnoma pobito. Rusi se valé sedaj v svojo razsežno, z močnimi utrdbami zakov arjeno Njemen-Bohr-Narew črto nazaj in radi tega je ta črta jako važnega pomena. Ta varni zid Rusov nadi v prvi vrsti begajočim masam premaganih ruskih krdel zavetje in jim omogoči, svojo razpršeno armado zbrati in urediti ter si s pomočjo velike strateške železnice Ivangorod-Varšava-Bielostok-Wilna novih moči — ako jih še kaj imajo — pritegniti, če se nameravajo nemškemu navalu v bližini imenovanih rek se v bran postaviti.

Toda opazovati se dajo mnogotere prikazni, ki delajo vrednost te črte iluzorično. Prvič se mora nemško prodiranje severno od Visle v pošten vzeti, ki je črte Plock-Bjelsk-Racionz stično z operacijami na Vzhodno-Pruskem že doseglo ter se Narew-črto že do 50 kilometrov približalo. Vemo pa tudi, da so nemška krda Ruse severno Tilsita premagala ter čez Taurogen nazaj potisnila. To nemško prodiranje pa ne pomeni druzega, kakor da je severno rusko krilo

Angleška morja kot vojno okrožje.

Morja okoli Angleške in Irske je Nemčija proglasila kot vojna okrožja, kojemu pripada še tudi Canal la manche, morska ožina med Anglijo na eni, Belgijo in Francosko na drugi strani. Od 18. februarja naprej bodo Nemci vsako trgovsko ladjo sovražne stranke, zasačeno v tem okrožju, potopili. Angleška si misli pomagati s tem, da bi na svojih trgovskih ladjah razobesila zastave nevtralnih držav. In to nezačevno nesramnost je ukrenila celo z vladnimi odredbami (31. januarja). V takih okolščinah je toraj mogoče, da pridejo v nevarnost tudi ladje nevtralnih držav, kajti nemški zasledovalci ne morejo vedeti, če se ne skrivajo pod zunanjim znakom nevtralne države najbrezobzirnejši in najzvitnejši sovražnik — Anglež. Nemci so toraj odkazali nevtralnim pristo, neogroženo pot s tem, da so morje, severno okoli Škotskega in 30 kilometrov širok pas ob holandskem obrežju naznanili kot čisto min, vožnjo po njem zasigurano, od strani svojih zasledujočih križark in podmorskih čolnov neogroženo.

Vzglede k tem naredbam dala je Nemcem Anglija sama, ko ni samo trgovsko vojsko z njimi pričela marveč vso Severno morje kot vojno okrožje razglasila. S to in še z mnogimi

Karte zur Blockade von England.

drugimi odredbami upa Anglija, da bode Nemce s sestradanjem ponižala in potlačila. Nemci so toraj spredvideli, da je skrajni čas, Angliji z enakimi naredbami račun prekrizati. Bije se toraj že sedaj trgovski boj brez vse milosti, brez obzira na nož.

rešiti, a znano mu je tudi, da je nekaj občinskih svetovalcev lojalnih, nekaj pa je tudi takih, ki ne zaslužijo tega spričevala, a pričakuje od zadnjih, da se bodejo svojih dolžnosti proti državi zavedli, sicer bi se morali vsi škodljivi elementi iz občinskega sveta izbrniti.

Pravoslavci (Srbi) pri pozdravu niso bili zastopani, in morebiti je tako bolje, ker hinavščina bi bila s takim činom neznosljiva.

Kratke so bile besede generalove proti nekaterim, a tem krepkeje in velepomembne! —

Ukaz c. kr. štajerskega namestništva z dne 5. februarja 1915, drž. zak. št. 18, glede prometa s kruhom in pecivom.

Z ozirom na sedanjo večjo nevarnost razširjanja nalezljivih bolezni se na podlagi § 1 zakona z dne 30. aprila 1870, drž. zak. št. 68, prepoveduje kupovalcem dotikati kruha in peciva v namen izbiranja na vseh prodajnih mestih (pekarijah, trgovinah z mešanim blagom itd.) nadalje javno razpolaganje kruha in peciva na tržnih prostorih radi prodaje, ter krošnjarenje s kruhom in pecivom na splošno pristopnih krajih, v javnih lokalih, v uradih, pisarnah itd.

Prestopke teh prepovedi kaznujejo na podlagi § 7 cesarskega ukaza z dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96, po § 11 tega cesarskega ukaza politične oblasti z denarno globo od 2 do 200 kron ali z zaporom šestih ur do štirinajstih dni.

Prepoved, da se stranke ne smejo dotikati na prodaj ponujane peciva, da bi ga izbirale, se mora javno nabiti z razločno čitljivo pisavo na vseh vpoštevni prodajnih mestih.

Ukaz c. kr. štajerskega namestništva z dne 8. februarja 1915, drž. zak. št. 16,

o izvršitvi ukaza trgovskega ministerstva dogovorno z ministerstvi notranjih zadev, za poljedelstvo in za finance z dne 30. januarja 1915, drž. zakona št. 24, v zadevi izdelovanja in prometa s kruhom in pecivom.

1. Z ozirom na določbe § 5 ministerskega ukaza z dne 30. januarja 1915, drž. zak. št. 24, se razveljavijo namestniški ukazi z dne 19. januarja 1915, drž. zak. št. 7, o izdelovanju vojnega peciva in z dne 29. januarja 1915, drž. zak. št. 14, o uvedbi enotnega vojnega peciva od dneva, ko stopi ta ministerski ukaz v veljavo, dne 6. februarja 1915.

Ob enem se na podlagi § 5 ministerskega ukaza določa, da sme izdelovati malo pecivo v smislu ministerskega ukaza samo v obliki štiridelnih okroglih žemelj in da mora pri ceni 4 vinarjev za kos imeti najmanj 42 gramov teže. Izdelovanje vseh drugih vrst malega peciva, kakor navadnih dolgih žemelj, dolgih mlečnih žemelj, parnih žemelj, cesarskih žemelj, rogljičkov, oklopkov, makovih štruc, prest in vsake vrste rahlega in na pol rahlega peciva itd. je prepovedano.

2. Prošnje za podelitev izjemnega dovolila po § 6 ministerskega ukaza morajo natančno navesti vrsto zaprošene izjeme in množino kruha in peciva, ki se ima izdelati in dobivati in označiti pekarsko obrt, iz katere se naj dobiva pecivo. Pri izjemah za zdravilne zavode ali dijetne namene mora v prčnji stati zdravniško potrdilo brezpogojne potrebe.

3. V teku 24 ur je v obrtnih izdelovalnicah dopuščeno malo pecivo samo enkrat izpeči. V času od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer je nedopustno vsako pečenje pri izdelovanju malega peciva. Pripravljala dela se lahko vrše v času od 5. do 6. ure zvečer. V pekarijskih obrtih se kruh ne sme poprej oddajati kakor 12 ur po dokončani peki. Namestniški ukaz z dne 16. januarja 1915, drž. zak. št. 6, o določitvi gotovih ur za obrtno izdelovanje belega peciva izgubi veljavo od 6. februarja naprej.

4. Izdelovanje natrošenega kruha in natrošenega peciva je prepovedano.

5. Ukaz c. kr. namestništva z dne 26. januarja 1915, dež. zak. št. 13, o prepovedi obrtnega izdelovanja drožnega in maslenega testa ostane v veljavi. Obrtno izdelovanje maslenega in drožnega testa za zdravilne zavode in okrevalne dome ali v njihovih kuhinjskih obratih, ki je izvzeto od določb omenjenega namestniškega ukaza ter obrtno izdelovanje prepečenca se sme vršiti samo dva dni v tednu. Občinski predstojnik mora ta dva dneva krajevnim navadam primerno določiti in javno razglasiti. Tudi se sme za to proizvajanje v porabljeni pšenična moka za pečenje samo v množini, katere ne presega 70 odstotkov celotne teže množine moke, ki jo je podelati. Ostanek mora obstajati iz po § 2 ministerskega ukaza dopustnih pridatkov, posameznih ali v poljubni zmesi (§ 10 min. uk.)

6. Ukaz c. kr. namestništva z dne 7. januarja 1915, dež. zak. št. 3, se razveljavi z ozirom na določbe § 12 min. ukaza.

7. Peki, slaščičari drugi prodajalci pečenega blaga, kakor tudi gostilničarji in krčmarji vseh vrst morajo odtis ministerskega ukaza, namestniškega ukaza z dne 26. januarja 1915, dež. zak. št. 13, o prepovedi obrtnega izdelovanja drožnega in maslenega testa kakor tudi tega ukaza nabiti v svojih prodajalnih in obratnih prostorih na mestu, ki je vsakomur vidno. (§ 13 min. ukaza).

Prestopke tega ukaza kaznuje, v kolikor jih ne kaznujejo kazenska sodišča, politična oblast I. instance z denarnimi globami do 5000 kron ali z zaporom do 6 mesecev.

Ako prestopke zakrivi obrtnik, se lahko razen tega, če so dani predpogoji § 133 b, odstavek 1, črka a, obrtnega reda, ukrene odtegnitev obrtne pravice. (§ 15 min. uk.)

9. Ta ukaz se ne nanaša na izdelovanje kruha in peciva za vojaško upravo. (§ 16 min. uk.)

10. Ta ukaz stopil je v veljavo dne 6. februarja 1915.

Prodaja živine v sili vsled napačnega razumevanja zapisaovanja žita in krme.

2/221/1/1915. Gradec, 2. februarja 1915.

Že ponovno je opozarjalo namestništvo na brezvestno ravnanje mnogih kupčevalcev, ki izrabljajo vsled vojnega stanja med prebivalstvom povzročeno bojazn za se in od kmečkih živinskih posestnikov izsiljujejo govejo živino po neverjetno nizkih cenah, ali skušajo z razširjanjem neresničnih vesti kmetet napeljati, da bi jim prodali žito, živino in druge poljedelske prideleke po nizkih cenah ali skušajo kazaje na baje preteče razmere vzbuditi v lahkovernih živinskih posestnikih strah in jih prisiliti, da bi prehitro prodajali svojo čestokrat premlado in za klanje še nezrelo živino.

Pri tej priliki se je opozorilo na to, da je dolžnost prebivalstva, take kupčevalce kakor sploh razširjevalce vznemirljivih vesti naznaniti pri orožništvu, politični oblasti ali pri sodnji in jih izročiti zasluženi kazni, ki bode morda kazenskosodna zaradi goljufije.

Naznanja se, da namena oblastveno odrejenega zapisovanja krme in žitnih zalog mnogi poljedelci ne razumejo ampak ga tolmačijo tako, da se zapisane zaloge ne smejo pokrmiti, ampak da bi se morale shraniti do spomladi, in da si baje kupci to tolmačenje obračajo v svojo korist in živino kupujejo po sili znižanih cenah.

To razumevanje je popolnoma napačno in prodaje na podlagi tega razumevanja koristijo samo kupcem, prodajalcem pa škodujejo.

Pred vsem se mora pripomniti, da se zapisujejo sploh le take zaloge žita in krme, ki pridejo v poštev tudi za človeško hrano. Posebej se krmilne zaloge v zadnjem času sploh niso zapisovale, izvršilo se je samo od ministerstva za notranje zadeve za celo ozemlje tostranske države polovice odrejeno zapisovanje vseh žit-

nih zalog, ki je imelo namen ustvariti potrebno podlago naredbam vlade za sigurno preskrbo prebivalstva z moko in kruhom.

Zapisovanje zalog kolikor jih je, ni torej nikakor imelo namena, teli zalog v določeni izmeri pridrževati do spomladi, najmanj pa prisiliti živinske posestnike, da bi prodajali svojo živino po cenah, pri katerih bi sami trpeli škodo, brezvestni kupčevalci pa imeli sramoten dobiček.

Vsekakor se v vojnih časih ne sme opustiti misel na ekonomijo z danimi zalogami.

To misel podpira tudi z ukazom poljedelskega ministerstva z dne 5. januarja 1915, drž. zak. št. 5, izdana prepoved krmlejnja gotovih živil (za mletje sposobne rži in pšenice ter za mletje sposobnega ječmena, nadalje za izdelovanje kruha primerne ržene, pšenične in ječmenove moke), ki se morajo pred vsem pridržati za človeško hrano in se ne smejo polagati živini.

Razen tega popolnoma razumljivega pridržka niso poljedelci v uporabi svojih krmilnih sredstev zakonito na nikak način omenjeni in ker je bila žetev preteklo jesen bogata, — kakor tudi povdarjajo poljedelski listi —, nimajo živinski posestniki nobenega povoda, svoje živine iz pomislekov, ali je dopustno vporabljeni krmu, pod ceno prodajati.

Političnim podoblastvom se vnovič naroča, da obračajo posebno pozornost na opisane zvižaje kupčevalcev in mešetarjev in da na eni strani brezobzirno postopajo proti istim, na drugi strani pa z najnim poučevanjem in pojasnjevanjem oškodovanih krogov prebivalstva — morda tudi s posredovanjem okrajnih odborov, občinskih predstojništev, župnijskih uradov, poljedelskih korporacij in zadrug, ter tudi o priliki uradnih dni — kolikor jim je mogoče pripomorejo k odvrnitvi takih prigodkov.

Od ces. kr. namestništva.

Ukaz ces. kr. namestništva zastran prometa s sladkorjem.

Zastopniki avstrijskih sladkornih čistilnic so oddal pred nekaterimi dnevi trgovinskem ministerstvu vezalno izjavo, da bodo dale avstrijske sladkorne čistilnice kupčijstvu in pužitku za založbo potrebe v tuzemstvu potrebne množine sladkorja za pužitke do začetka nove kampanje (1. septembra 1915) po neizpremenjenih sedaj veljavnih cenah na razpolago.

Po tej od sladkorne industrije prevzeti dolžnosti je do začetka nove kampanje zajamčena stalnost cen za prebivalce potrebnega živila.

V občni koristi je ležeče, da se na ta način dosega stalnost ne uniči po neopravičenem povišanju cen od strani veletržtva ali nadrobne trgovine v škodo prebivalstva kot pužitnika.

Kot oporiče za vprašanje, ali so v veletržtvu in nadrobni trgovini zahtevane cene primerne, bode služilo to dejstvo, da so sladkorne čistilnice povišale ceno za sladkor od junija 1914 do sedanje dobe v celem za 4/4 K pri 100 kg ali 4/4 v za kg. Črez to povišanje cen bistveno večje povišanje cene za sladkor v veletržtvu ali pri oddaji na drobno nasproti v mesecu juniju 1914 od veletržtva in nadrobne trgovine zahtevanim cenam bi se ne moglo kot v razmerah opravičeno smatrati in bi se strogo kaznovalo po določitih cesarskega ukaza z dne 1. avgusta 1914 drž. zak. št. 194 kot tiranje cen.

Gradec, dne 13. februarja 1914.

C. k. štajersko namestništvo.

Razno.

Razglas z dne 24. februarja 1915, tikajoč zagotovitev preskrbitve s žitom in z moko. Naših sovražnikov nakana, nas izstradati mora se na vsak način preprečiti. V to svrhu so se danes vsled cesarjevega odloka v državnem zaku-

Vsakovrstne stare izdelke iz **gumij-a** kupi **tvrdka:**

Brata Slawitsch v Ptuj.

niku razglasile odredbe, ki naj nam do prihodnje žetve zgotovijo preskrbitev z žitom in z moko. S tem cesarskim odlokom se proglasijo vse zaloge žita (pšenica, rž, ječmen, oves in koruza) kakor tudi vsi zmleti produkti (moka, zdroa, phan ječmen i. dr.) s izjemo otrobov, same ali zmešane, zmlačene ali nezmlačene, kolikor niso v posesti države ali vojaške uprave, od današnjega dne do preklica kot zadržana. Od danes naprej se zadržane zaloge brez oblastvenega dovoljenja ne smejo več podelati, ne porabiti ali pokrmiti in tudi ne prodati. V zadostitev največjih potrebščin so nekatere izjeme dovoljene, ki so razvidne iz dotičnega cesarskega ukaza. Dolžnost je vsacega, da si svoje zaloge ohrani. Kdor s zadržanimi zalogami izven izjem samovoljno razpolaga, ali dolžnosti njih ohranitve kljubuje, ima pričakovati stroge kazni.

Ces. kr. namestnik.

Generalfeldmaršal Hindenburg pije haložko vino, koje mu je o priliki njegove prve z mager v Mazuriji poklonilo ptujsko nemško akademično omizje pod načelništvom g. Dr. pl. S. Fichtenau-a. Te dni dobil je ptujski župan g. J. Ornič od slovečega vojskovodje srčno zahvalno pismo s sledečim besedilom: „Glavni stan na vzhodu, dne 8. februarja 1915. Gospodu županu ces. kr. deželno-knežjega mesta Ptuj. Prosim Vaše blagorodje, da izvolite gospodom nemškega akademičnega omizja sporočiti mojo najprisrčnejšo zahvalo za lepa voščila in izvrstno vino. Vsaka kupica naj me spominja prijaznih darovalcev in naj me prepričuje, da se tudi Ptujčani mene blagohotno spominjajo. Naj bi po častnem sklepu miru vsi ptujski mestjani uživali srečo in blagostanje. Na to izpraznim prvo kupico. Plem. Hindenburg, generalfeldmaršal in nadpoveljnik vseh nemških armad na vzhodu.“

Kaj poreče Rosegger k vojski? Nedosegljivi naš štajerski pisatelj P. K. Rosegger piše v svojem „Heimgarten“ o sedanjih vojski sledeče: „Naša armada bojuje se proti dvema frontama. Sprejda proti sovražniku, zadi proti domačemu prebivalstvu. Sprejda proti prevzetnosti, zadi proti malodušnosti. Sprejda naj bi sovražnika vznemirjala, zadi naj bi ljudstvo pomirila. Sprejda predeti, zadi pokonci postaviti. Sprejda se bojevati s smodnikom in železom. zadi s tiskalnim črnolom (Druckerschwärze) S sajami čestokrat tiskalnica koga očrni, a zadi se rabiyo za „lepše narediti“. To ne storijo samo naši poročevalci, temveč še v veliko večji meri sovražne armade. Tarnajoči možičeljni in babure doma mora se pomiriti, drugače omajajo zaupljivost in požrtvovalnost ljudstva ter slabijo s tem vojno moč. Zato morajo biti celo uradna vojna poročila tako prikrojena, da se zaznamijo kolikor mogoče le vspehi, klofute pa zamolčijo, dokler niso povrnjene. To bi še slo. Ako pa nasprotniki svoje lastne poraze kot zmage in naše vspehe kot izgube v svet trosijo, je morebiti to za trenutek prav izdatno; toda ko pride resnica na dan, zdrobi to duhove. Mislim, da naj bi se smeli mimogredoči neuspehi zamolčati, tako pa tudi uspehi, dokler še ne stoji na trdnih nogah. Umikanje naših krdel iz Srbije bi nas bilo čisto hladne pustilo, ko bi ne bila nas malo časa peprej naznanjena zasedba Belgrada skoraj do nebes ne povzdignila. Vsak uspeh bodem ponosno in hvaležno v mojem srcu praznoval, v okna pa svojih osemnajst sveč ne bodem več postavil, dokler se ne sklone časten mir. Dotlej me nobeno poročilo o zmagi ne bo več omamilo, pa tudi nobeno žalostno poročilo več potlačilo.

Vlak je povozil 1871. leta rojenega, v tovarni za suknjo Burger-Moro uslužbenega delavca Matevža Rogg. Železniški čuvaj Lindner ga je našel vsled telefoničnega obvestila iz Gospe svete blizu Velikoveškega mosta na progi. Bil je hudo razmesarjen; kola so mu odrezala glavo, obe roki in levo nogo. Rogg je v pijanosti zašel na železniški tir ter na grozen način našel svojo smrt. **Grozna nesreča v Brezicah** se je pripetila 15. februarja, ko je pet ljudi našlo naglo smrt. Levi del hiše krčmarja Volčanišek pri kolodvoru se je zrušil med strašnim pokom do tal, da je sedaj videti le groblja. V kleti shra-

njeval je krčmar karbit. Vsled mokrote izhlapeval je takozvani acetylen, plin, ki služi v razsvetljavo. Ako se tak plin združi v večji množini z navadnim zrakom, tedaj zadobi strašansko razstreljivo moč. Krčmar je poslal svojega hlapca po opravlku v klet. Ko stopi ta s svečo, vžge se razstreljivi plin, kojega moč je bila toliko, da se je zrušil celi del hiše na levi strani vhoda v razvalino. Na kolodvorskem poslopiju kakor tudi na vseh v bližini stojih hišah so popokale šipe raz okenj. Žalibog je ta nesreča tudi petero človeških žrtv terjala, in sicer so mrtve izkopalji iz groblje krčmarja Volčanišek-a, njegovo ženo in hčer, domačo rejenko in hlapca J. Lapucha, kojema je odtrgalo pol glave. Priletni materi krčmarjevi zlomilo je obe nogi v bedrih. Ne-poškodovani so ostali le druga hči krčmarjeva, katere mož je zdaj na vojski, in njena dva otroka ter eden od dveh hrvatskih živinskih barantačev; njegov tovariš je izgubil eno oko. Prenočevala sta tisto noč pri Volčanišku kakor že večkrat.

Brat in bratanec celoveškega knezoškofa, Fritz Hefter in Lovrenc Lindner sta padla te dni na zapadnem bojišču. Oba sta bila še pri slovesni inštalaciji 7 t. m. v Solnogradu navzoča, in v tako kratkih dneh dobil je mil. g. knezoškof dr. Adam Hefter tužno poročilo o njeni junaški smrti.

Ptujski sejmi. 16. februarja se je prigralo na ptujski konjski in govejski sejem 112 konjev 804 goved. Na svinjski sejem 17. februarja 686 svinj. Prihodnji sejem za konje in goveda bo 13. marca t. l.

Slišijo se pritožbe iz Mariborske okolice, da vojniki pri prvih vajah kmetovalcem potep-tajo travnike in žitna polja. Izgovor: Je pač vojska! je nič, kajti pri nas, hvala bogu, še ne divja bojni hrup. Vlada izdaje ukaz za ukazom, da bi se moral vsak še tako majhen prostorček skrbno obdelati, posaditi in posejati in časnikarstvo se v tem oziru trudi, takšno početje pa vsemu temu nasprotuje! Prepričani smo, da bojo merodajni vojaški krogi potrebno ukrenili, da ne bo več slišati enakih pritožb.

Podgane so bankovce požrle — vsaj deloma — kočarici Mariji Kristofič iz Puhle pri Ptuj. Joka je je prinesla 17. februarja ostanke dveh 100 kronskih in četerih 20 krouskih bankovcev k g. Jožefu Ornič-u kot načelbi ku okrajnega odbora ptujskega. S znano uljudnostjo je revno ženo potolažil ter ji obljubil, da bo se kar najhitreje potrudil pri ces. kr. avstrijsko-ogrski banki na Danaju doseči, da se ubogi ženiki denar v popolnem obsegu vrednosti dotičnih bankovcev ali pa vsaj odmernu velkosti ostankov blagovoli potom okrajnega odbora ptujskega vrniti. Nauk: Ne shranjujte denarja doma, temuč naložite ga na obresti pri kakem poštenem denarnem zavodu!

Agenti Rudolfa Astei a so zaprli, ker je po Koroškem nakupoval žito s pretrezo, da služi nakupljeno zrnje v vojaške namene. Prišli so mu na sled, da se je ljudem lagal in s dišečo mu bode za to golufijo t do kazni prisodilo.

Angleži so se spet iznenadili zaradi nove iznajdbe Nemcev, ki imajo s-daj nanovo konstruirane podmorske čolne. Vsled te konstrukcije namreč vozijo novi čolni tako hitro kakor navadni parnik ali pa še bolj, da zamorejo ladjo tudi „v polni vožnji“ dohiteti in jo potopiti.

O draginji tožijo ljudje, ki morebiti ne vejo, da ob časih večjih vojsk žr od starih časov sem vedno tako bilo. „Celo cvrno je po podražil“ t ži stara ženicka nevesča, da je mnogo tozadevnih tovaren delo uztavilo in da ostale ne zamorejo potrebi zadovoljiti. Bode že spet bolj!

Listnica uredništva.

Naročnik v Ameriki: Nemoremo pričeti. Cenzura ne dopušta, pa tudi ni vse resnično. Podravci! Amerika: Temšnji naročniki so prešeni poslali upravnistvu „Štajerca“ natančen naslov od Frančiška Görtzka, nazadnje Venado Vuerta, F. C. C. A. Domingo Mangerani, S. U. d. A. Amerika. List „Štajerca“ se zamoče cenj. naročnikom le telaj redno dostavljati, ako se naročnina vnaprej pošlje. Vsakojaka sprememba v naslovu naj se upravnistvu nemudoma naznani!

Posestvo, obsegajoče okoli 1000 oralov zemljišč želi nekdo kupiti ali vzeti v najem. Več pove upravnistvo teze lista. Naročnika v četrtekohri pri Veliki Nedelji: Vaše pismo smo prejeli. Svetujemo Vam, ide prilčno k g. J. Ornič-u kot načelniku okrajnega odbora. Pri njem bode te gotovo dobili najboljši svet v Vaši tezi ni zadevi. G. Janez O . . . . v Ljubnu: Se je zgodilo kakor se bode te prepričati sami. Bila je neka zmata v naslovu.

Ako Vam je Vaše zdravje draga, čitajte današnji Lysoform-inzerat in zahtevajte zanimi o knjigo „Kaj je higijena?“ zastoj od kemika C. Hubmann, Dunaj XX., Petrusgasse 4. To je to pravo! zaključ vsak, ki trpi na protinu (Gicht), ko ga je Fellejere fluid iz rastlinskih izvlekov (Pflanzen-Essenz-Fluid) bolečin reši. Mnogi zdravniki priporočajo ga pri boleznih na protinu, revmatizmu in neuralgiji in priporočajo 13 st-klenc na 6 kron, postime pristo od lekararja E. V. Feller, Stubica, Elsatze, Hrvatsko naročiti. Zanimava zahvalna pisma štamo tudi o vseh njih pri oznanah, pretisih, oteklinah in izvinih. Obenem se lahko naročijo Fellejere čišline barabarja krojilce z marko „Elsa Pihlen“, 6 štaltije za 4 krona 40 vinarjev poštna ne prosto.

Viničar

trezen in zanesljiv, z večimi delavskimi močmi išče si stalne službe. Naslov pove upravnistvu „Štajerca“ 89

10 000 lepo vzraslih l. cepljenih lrt. Ripariia, proda po 16 kron 100 komadov:

Oskrbništvo grajščine Rogatec (Rohitsch) Štajersko. 102

Dve njivi

se daste v najem. Vpraša se naj v upravi „Štajerca“ 108

Močen fant

za uk v usnjarski obrti, se takoj sprejme s popolno oskrbjo pri J. Kosi, Mala nedelja, pešta Ljutomer 106

Majer ali šafer

oženjen, z dobrimi sprčevali, nemškega in slovanskega jezika zmožen, išče službo. Več se izve v upravnistvu „Štajerca“ 101

Kava 1 kilo K 2-50

najfinejša zrnata kava s sadom, izborna v okusu. Ako se vzame 5 kl franco-doposiljatev. Vsak dan poštna razpošiljatev **Erstes Grazer Versand-Büro** Graz, Annenstr. 12. 94

Mesarski učeneec

16 let star, sin poštenih starišev, išče mojstra, pri katerem bi se zamogel mesarske obrti učiti. Naslov pove: Upravnistvu „Štajerca“ 97

Trezen in zanesljiv oskrbjevalec stroja

Lanz-Heissdampflocobile se sprejme v službo. Vpraša naj se v upravnistvu „Štajerca“ 99

Kolarski učeneec

se takoj sprejme pri g. Franz Merz, kolarski mojster 77 Breg pri Ptuj.

Sedlarski učeneec
se takoj sprejme pri g. Franz Raschl, sedlarski mojster v Ptuj. 105

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.
Čas za kohanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.
I kopelj z vročim zrakom, paro ali „Bräusebad“ z rjuho K — 70

Zagotovljen uspeh, drugate denar nazaj. Zdravniško spričevalo o izbornem učinku!
Polna krasna prsa
dobite pri rabi 107
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost **hitri sigurni uspeh.** Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3 —, vel. doza, zadostuje za uspeh K 8 —.
Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Berggasse 17/K.
Razpošiljatev strogo diskretna.
Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram, v Ljubljani lekarna pri „zlatem jellenu“, v disavi A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Radium armadna ura

z železnim ali pa zvoznim križcem c. kr. vojnega ministerstva, s svetilom, spada k opravi za vojno, najmanjše kot rezervna ura. Naročena že od skoraj vseh regimentov c. k. armade in morarice.

Prpriprava za vojno 100.000 ur
po izjemni ceni c. kr. armade.
Radium armadna ura K 12— K 8—
izjemna armadna cena
Armadna radium ura kot zastopnik . . . . . K 14— K 10—
izjemna cena za armado
Armadna radium-žepna budilnica . . . . . K 30— K 24—
izjemna cena za armado

Bojna ura brez radiuma . . . . . K 5—
8 leta garancije. Razpošiljatev po sprejemu izjemne cene ter 50 vinarjev za poštnino tudi na bojišče po 1. ekspozitni hiši za armade in vojne ure 65

Max Böhmel, Wien, IV. Margarethenstr. 27/51.

Poročnik B. od bojišča piše: Nobena na bojišču ali straži, v kateri bi mi vaša svetilna ura rešila izborni. Vsak strada, kdor nima take ure, zlasti pa ranjenici.

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 11— franko po povzetju. 1/2 klar. veleprima najfinejši čaj K 220 oddaja A. Sapira, 490, eksport kave in čaja Galanta. 756

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero zamorete zahtevati moj glavni cenik z 4000 podčlani, ki vsebuje bogato izbirno potrebnih rabnih in darilnih predmetov ter se pošilja vsakomur zastonj in franko. 89

Prva fabrika ur HANNS KONRAD

e. in kr. dvorni liferant, BRÜX št. 730 (Česko).

Prave nikel-žepne ure K 4-80, 5—. V srebru K 8-40, 9-50, niklasta budilnica K 2-80, ura-kuka vica K 7-85, ura na pendelj K 9—. Razpošiljatev po povzetju izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Mašaga, kapljice za okrepanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K.
— Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1 20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pitule za čiščenje krvi à 80 vin.
— Čaj proti gihu à 80 vin. — Balzam za gih, ude in živce stekl. 1 K; izvisitno mazilo, ki odstrani bolečine.
— Bleiburški žvinski prašek à 120 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 160 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korškem. 49

Konjski mesar Josef Heller v Ptujju

kupnje konje za klati po najboljših cenh. 93

Židano štikana bluzo samo K 1-95.

Čudež industrije za štikanje.

Velefini modni štof z bogato židano štikarjijo.

Kompletno za eno bluzo samo K 1-95. 86

Krasno lepo! Zadnja novost!

Par sto tucatov teh krasno lepih, bogato z žido štikanih štofastihi bluz v nežnih lepih barvah, kakor belo, creme, rosa, svilloplavo, srednje-plavo, modno-lila, rdeče, zeleno, drap, temno-plavo, fraise, rujavo, črno, sploh v vsaki eksistujoči barvi, prevzeli smo od neke razpuščene švicarske štikarijske tvornice in zamoremo te krasne bluze po en-gros-prodaji velikih množin za to smešno ceno razprodati. — Te bluze so trikratno svote vredne. — Pri najmanjšem nakupu 3 kosov tudi v različnih barvah po želji per kos K 1-95. Pri nakupu 6 kosov starejo vsi skupaj le K 11— in se poleg tega fini jabot iz čipk ali pa fini „Spitzenkragen“ zastonj priloži. Edina razprodaja po povzetju.

M. Swoboda, Dunaj, III | 2, Hießgasse 13—114.

Stavbanski mizarji (Bautischler)

se sprejmejo. Kje, pove uprava tega lista.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Peitler.

Le nobenega strahu

pred azijsko kolero, kajti zamoremo se pred to kugo skozi higijenični način žiljenja sigurno varovati.

Držimo svoj želodec v redu in pazimo na največjo snažnost. Umivajmo večkrat na dan obraz in roke in dajmo vsakokrat v umivalno vodo nekaj Lysoform desinfekcijskega sredstva. Glasom poskusov v znamenitem Greifswaldskem zavodu tajnega svetnika prof. Loeffler uniči 2% na Lysoformova tekočina tekem ene minute basiljne kulture Cholere vibrio.

Lysoform naj bode povsod v zalogi.

Cene originalnih steklenic so K—80, 1 60, 2 80 in 4-60 v vsaki apoteki in drožeriji

Na željo pošljemo vsakomur zastonj in franko jako zanimivo brošuro od kraj. svetnika Aladár Kovách, direktorja rešilne družbe, z naslovom: „Kako se varujemo pred kolero“. Večjim tiskam pošljemo tudi več izvodov. 40

Dr. Keleti & Murányi kem. fabrika, Ujpest.

Živinski sejem

vršil se bode

v pondeljek 1. marca

pri

Sv. Trojici v Slovenskih goricah.

Tržka občina.

Naznanilo.

Z ozirom na vojni čas in iz tega izviraajočo potrebo, saditvi zelenjadi posebno pozornost posvetiti, vršil se bode v to svrhu na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru v dneh 15. 16. in 17. marca tečaj za poduk o saditvi, oskrbovanju in uporabi zelenjadi, kakor tudi o ureditvi tozadevnega vrta. Podučevalo se bo teoretično kakor tudi praktično od 9. do 11: ure predpoldne in od 2. 4. ure popoldne.

Tečaja udeležiti se zamore vsakdo, t. j. možki, žene in dekleta. Učnina (Unterrichtsgeld) se ne terja. Podučni jezik je nemški.

Zglasiti se je do 10. marca pri:

Ravnateljstvo

deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru.

Ni zamenjati s podobnimi ponudbami!

Namesto K 12— samo K 6—

15.000 parov čevalj na žnore

glasom podobe, popolnoma z dobrega usnja in močnim, žebanim podplatom, ki so bili določeni za Balkan mi je zaradi vojne zaostalo. To zalogo moram v kratkem oddati in prodam vsled tega par pod proizvajalno ceno za samo K 6—. — Se dobijo za gospode in damein v vsaki velikosti.

Poslje po povzetju

Ekspozitna hiša „Perfekti“, Dunaj, VII., Neustiftgasse 137/18. 88

Zlata verižica na obroka!

60 gramov težka K 140— na mesec K 4—. Prvorazredna srebrna ura, 3 srebrni pokrovi K 14—. Se pošilja povsod. Kdor hoče poceni uro in verižico kapiti, naj piše takoj 24

R. Lechner, Goldwarenhaus, Lundenburg 661.

Mestna hranilnica v Ptujju sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Tiskal: W. Blanke v Ptujju.